

EX-TABLE 111, HAMMEL

**Medlemsbrev
2022 Knud Eriks år**

www.ex111.dk

Formand: Knud Erik Verner

Supleant: Carl Nygaard

Skriver: Leo Holm

Dato: 7.10.2022.

Medlemsbrev no. 8/2022.

Næste møde: Generalforsamling den 6. december kl. 18,00.

BEMÆRK: NY DATO

Vært: Leo Holm.

Program/ansvarlig: Generalforsamling / formanden.

3 minutter: Carl Nygaard.

Referat fra sidste møde: 4. oktober 2022.

Fraværende var: Ingen.

Vi mødtes alle hos Lilly og Carl kl. 17.

Carl havde forberedt de konkurrerende dicipliner med henblik på at finde "Årets kååål 2022".

Efter en lille rundvisning i deres frodige og hyggelige have, kunne vi starte de to dicipliner.

Først stige-golf, senere rafling.

Efter hårde og nervepirrende konkurrencer var man klar til finalen, som stod mellem Knud Erik og Karl-Erik. Det endelige resultat blev afgjort i forbindelse med 3 forskellige spørgsmål.

Vinder af "Årets kååål" blev Karl-Erik Fisker.

Nr. 2 blev Knud Erik Verner.

Aftenens møde blev indledt med en lækker meny. Lilly serverede først den obligatoriske sild, efterfulgt af karbonader med kartofler og grøntsager + grøntsagssauce. Herefter fulgte pære-tærte med flødeskum. Middagen blev afsluttet med kaffe.

Tak Lilly for et fremragende traktement!

Efter formandens velkomst sang vi: "Nu falmer skoven trindt om land".

Tom Haas fik herefter ordet for 3 minutter.

Tom tog udgangspunkt i sine besøg på Folkeuniversitetet og fortalte om nogle spændende forelæsninger og emner.

De 3 minutter er vedlagt.

TAK for en hyggelig aften!

På gensyn den 6. december kl. 18,00 til generalforsamling hos Leo.

Efterårshilsen fra
Leo - referent

3 minutter 4. oktober 2022 Tom Haas

3 minutter skal jo være noget, der optager én. Der kan gå timer med det der optager mig. Det kunne være rewilding eller folketingsvalg, Mette Frederiksen (og det er ikke for det gode), 1800 tallets historie (det har noget med Fregatten at gøre) DNA forskning med bioteknologi, designerdrugs, antropologi og alt muligt andet. Men det bliver altså noget helt tredje.

Der er mange glæder ved at blive ældre. Især selvfølgelig når man tænker på, at alternativet er fairway nedefra. Intet fast arbejde, men gode muligheder for at pleje interesser og fordybe sig. Som jeg selv er blevet ældre, har jeg fundet ud af, at jeg trives ved at være sammen med mennesker, der er klogere end jeg selv (dem er der mange af). Det kan også godt være, at jeg er uddannet, men jeg vil faktisk også gerne være dannet.

Rent praktisk lytter jeg meget til podcasts, især om videnskab, hvor "24 spørgsmål til professoren" er min foretrukne. Men også lydbøger i "Tænkepause"-serien, som er Aarhus Universitets "videnskab for dummes" småbøger er fin.

Jeg har også frekventeret Folkeuniversitetet, som giver mig særlig glæde. En 45 minutters forelæsning flyver afsted, og jeg suger til mig, selvom meget hurtigt er glemt igen. Tidligere har jeg fulgt forelæsninger om samfundsforhold, som faktisk er godt at blive opdateret på, selvom man har levet her i over 70 år.

I år har det været "Eventyrernes klub", en forelæsningsrække om opdagelser og opdagelsesrejsende, som blev afsluttet i går.

Vi startede med Marco Polo, den italienske opdagelsesrejsende, der drog til Kina og Mongoliet først i 1200 tallet. Han blev kaldt "Il Millione", alt for mange, for stort eller måske en million løgne. Nogen mener, at han bare sad på kajen i Konstantinobel og lyttede til sømandsskrøner, men det er overvejende sandsynligt, at han faktisk var i Kina og beskrev det. Efter Marco Polo blev der et stort hul i historien, fra sidst i 1200 tallet, fordi Mongolerne og Djengish Kahn kom til. De var vitterligt grusomme og det var en selvmordsmission at besøge Kina og omegn. Kineserne sejle og selv en hel del, men mest kystnært. Det var svært at finde en ordentlig østenvind, og derfor blev det ikke kineserne, der fandt det amerikanske fastland. Det inspirerede senere Columbus til at sejle mod vest for at finde søvejen til Indien.

Så vendte vi os mod Carsten Niebuhr, som Frederik V sendte med på en ret international ekspedition til Arabien i 1761, angiveligt for at forstå verden på Bibelens tid, og man var af den opfattelse, at der ikke var sket så meget på 2000 år i Yemen, så det var målet. Man nåede over Konstantinobel, Egypten, Bombay og Irak retur. Niebuhr, som var løjtnant i hæren, var ekspeditionens kartograf og opmåler, og dygtig til det. Der var samtidig en maler og kobberstikker med, så alt blev vel dokumenteret. Niebuhr prøvede at tyde hieroglyffer i Egypten, men var bedre til kileskriften i Persien. Hans optegnelser danner grundlag for Thorkild Hansens berømte bog "Det lykkelige Arabien". Af de 6 deltagere vendte kun Niebuhr levende hjem.

Så kom vi til Stanley, "Africa's great explorer"

Stanley var en farverig person, englænder, men var emigreret til Amerika, hvor han var cowboy, tuskhandler og meget andet, og med mange identiteter (vel pga gældsposter og andre forpligtelser), inden han rapporterede fra indianerkrigene. New York Herald, som var én af de første moderne aviser med korte sætninger og medrivende skrivestil, hyrede ham til verdens brændpunkter (Suez, Krim, Bombay, Tehera, Paris mv) og i 1871 fik man den idé at sende ham ud for at finde dr. Livingstone, der var forsvundet i "Det mørke Afrika" Det med mørket skyldtes, at Stanley rejste langs Congofloden, hvor vegetationen var tæt. Han rapporterede tilbage via det transatlantiske kobberkabel i sin friske Ekstrabladsstil, indtil han endelig kunne sige den berømte, og indøvede sætning: "Dr. Livingstone, I presume". Livingstone nærrede intet ønske om at blive fundet, men det var supermoderne avisstof, kaldet New Journalism

Så kom vi til Amerika, som er en meget kontroversiel historie. Menneskehedens vugge står som bekendt i Afrika, hvorfra arten gennem vel 200.000 år har bredt sig invasivt over hele kloden. Clovisfolket kom fra Asien til Alaska (via Beringen) som nomader for ca 15000 år siden. Det giver arkæologene store udfordringer, for nomader lever i små grupper, og tager alt med sig. Man formoder, at de som jægere og samlere fulgte og jagede mammutter. Med tiden nåede de helt ned til Ildlandet i Sydamerika.

Der er gennem de senere år i passende omgivelser fundet organisk materiale fra nogle få af disse folk, og DNA analyser, hvor danske Eske Willerslev er førende, har langt henad vejen bekræftet de teorier, der har været om den oprindelige befolkning i Amerika.

Men der er jo også historien om Colombus, som landede 12/9 1492 på Watling Island i Bahamas og troede, at han var i Indien. Mange af beretningerne er nedskrevet af erobrerne, spanierne, men der er også beretninger fra de "indfødtes side" om Colombus (founder or native americans killer". Det gik ham skidt, som så ofte, når der er store værdier på spil. Kronen (eller en magtfuldkommen konge) overtog hele erobringen.

Vi sluttede i går med Knud Rasmussen, eller rettere sagt historien om de grønlandere, der hjalp Knud Rasmussen med at overleve den 5. Thuleekspedition. Knud Rasmussen var inspireret af Vitus Bering (Beringsstrædet og Nordvestpassagen og udforskede, Nordgrønland, Alaska og 1 døgn i Sibirien. 1800 km på hundeslæge med en ung grønlandsk kvinde Arnarulunnguaq, hvis mand døde ved ekspeditionens begyndelse og fangeren Qâvigarssuaq Miteq (der i øvrig blev over 80.

Det er spændende at blive gammel nok til at kunne gøre, hvad man vil